

Escarele – rani de presiune

Ce sunt escarele ?

Escarele de decubit sunt rani ce apar atunci cand exercita o presiune constanta si/sau frecare pe o zona restransa a corpului care deterioreaza pielea in zona afectata.

Presiunea constanta aplicata asupra unei suprafete a corpului reduce circulatia sanguina in zona respectiva, celulele incep sa moara si pielea se deterioreaza.

Escarele poarta diferite denumiri: rani de presiune, escare de decubit, ulcere de decubit, ulcere de presiune

Cauzele escarelor

Escarele apar la persoanele imobilizate sau cu mobilitate scazuta care raman in aceeasi pozitie perioade de timp indelungate, greutatea corpului induce o presiune asupra diferitelor parti de tesut.

In mod normal o persoana se misca constant, chiar si in somn, Persoanele ce nu se pot deplasa au tendinta de a supune presiunii generata de greutatea corpului asupra acelorasi puncte pe o perioada indelungata de timp.

Urmatorii factori favorizeaza aparitia escarelor:

- Persoanele imobilizate la pat sau in fotoliu cu rotile prezinta un risc ridicat de a face escare.
- Pierderea in greutate favorizeaza aparitia escarelor datorita reducerii grosimii tesutului intre os si piele.
- Pozitia "alunecat" in pat sau fotoliu duce la "forfecarea" pielii care se sprijina corpul (vezi fig.5)
- Frecarea pielii
- Medicatia, cum este chimioterapia, terapii biologice, steroizi,
- Dieta saraca in minerale, vitamine
- Lipsa de lichide (deshidratarea)
- Pielea umeda datorita transpiratiei, incontinentei
- Boli cronice, de exemplu diabetul

Prevenirea escarelor de decubit

Este mult mai simplu sa se previna aparitia escarelor decat tratarea acestora. Zonele cele mai expuse aparitiei escarelor sunt functie de pozitia culcat sau in sezut, conform desenelor de mai jos:

Pentru inceput sa exemplificam cum se manifesta un punct de presiune asupra pielii si tesutului subcutanat. Urmarind fig.1 observam cum datorita greutatii corpului, partea osoasa apasa superficial asupra pielii si in profunzime asupra tesutului subcutanat. In punctul de presiune superficiala dupa un interval de minim 2 ore apar primele semne ale escarei de decubit.

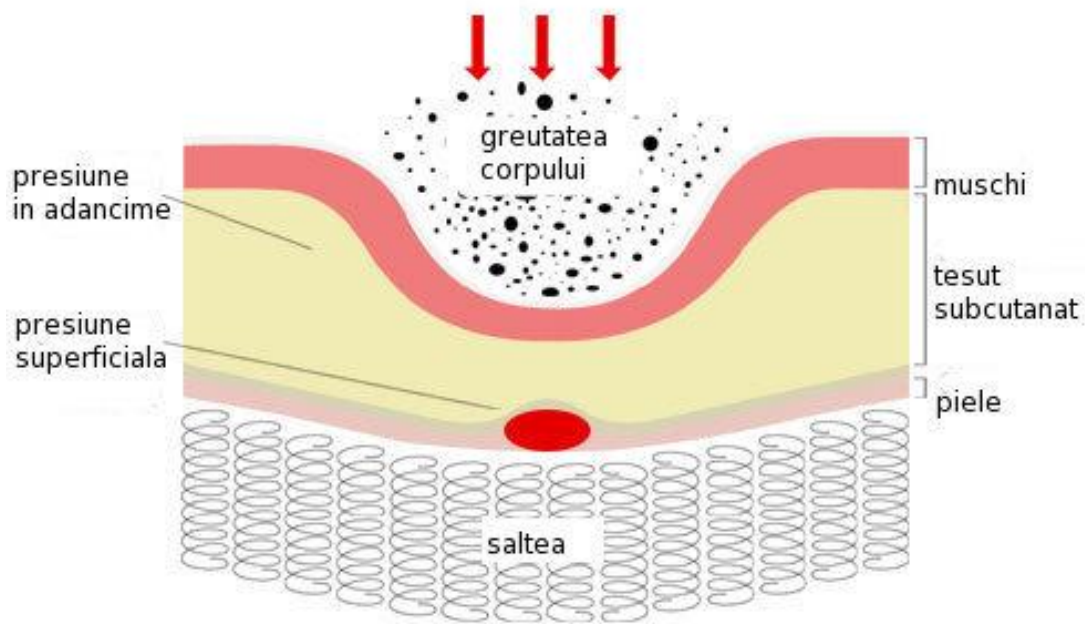

fig.1

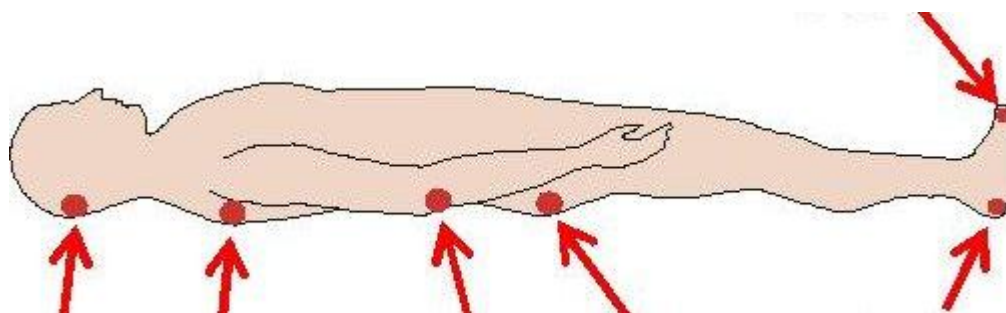

fig.2 Puncte de presiune superficiala in pozitia culcat pe spate

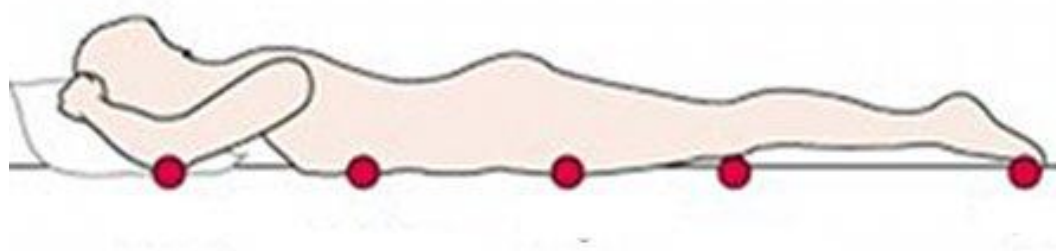

fig.3 puncte de presiune superficiala in pozitia culcat pe burta

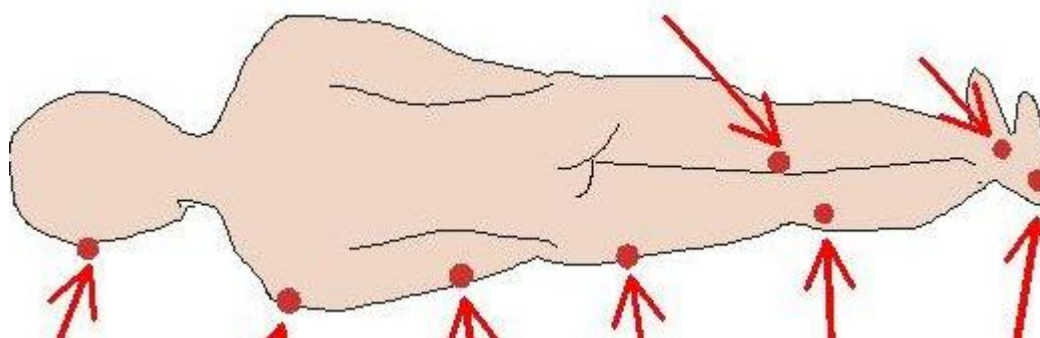

fig.4 puncte de presiune superficiala in pozitia culcat lateral

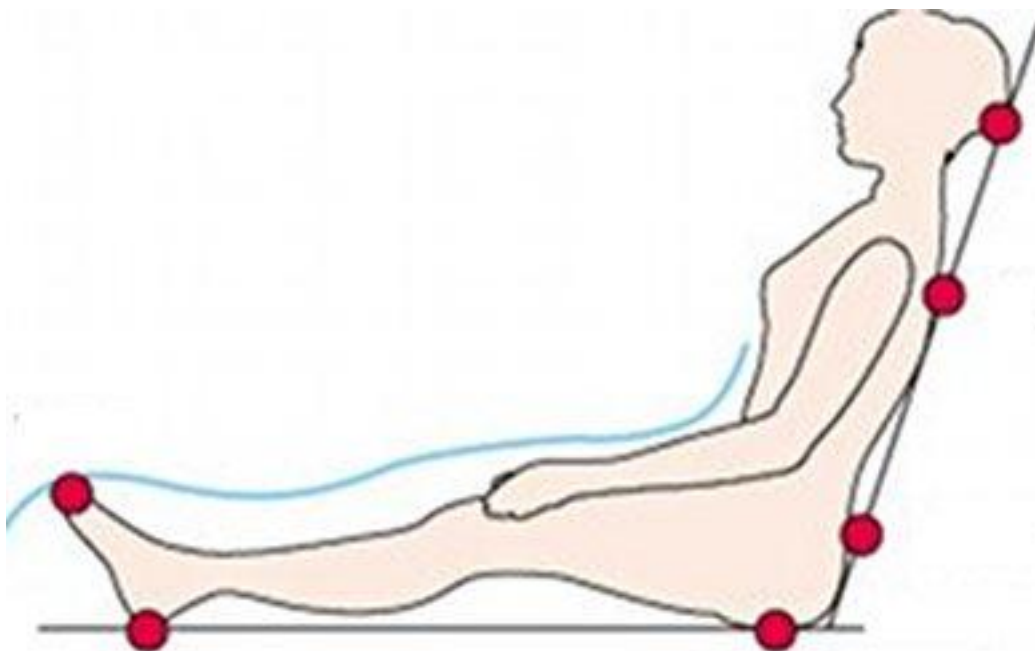

fig.5 puncte de presiune superficiala din pozitia sezut.

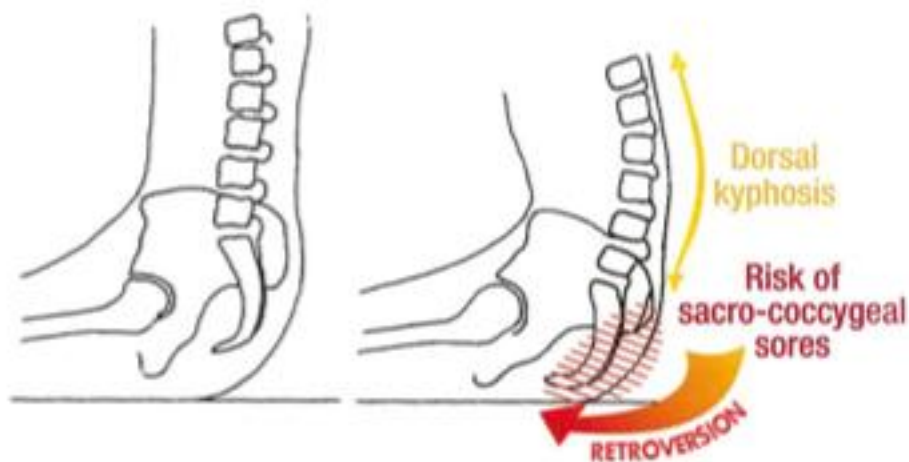

fig.5 puncte de presiune in zona sacrala – cocis datorita pozitiei incorecte in scaun (fotoliu), asa zisa pozitie de ‘alunecare’ care duce la ‘forfecarea’ pielii

Primul semn al escarei de decubit este inrosirea sau invinetirea pielii, poate sa arate ca o vanataie. Zona afectata este dureroasa la atingere, mai calda sau mai rece decat pielea din jur, mai tare sau mai moale. Daca nu se incepe tratamentul, treptat pielea se deterioreaza pana la aparitia ranilor deschise. La schimbarea pozitiei ridicati pacientul de pe pat sau scaun astfel incat pielea acestuia sa nu se frece de asternut sau lenjerie.

Reducerea presiunii pe diversele zone ale pielii este cea mai buna modalitate de prevenire a escarelor. Schimbarea pozitiei corpului ajuta. Daca pacientul este imobilizat este necesar ca pozitia sa sa fie modificata la cel puțin odata la 2 ore. Este important ca pielea sa fie pastrata curata si uscata.

Lenjeria de pat trebuie fie neteda, partile sifonate maresc presiunea asupra pielii. Lenjeria pacientului trebuie sa fie mentinuta in stare uscata si curata, folositi lejerie din bumbac.

Un rol important in preventia escarelor il au saltelele si pernele speciale, acestea au rolul de a reduce presiunea pe o anumita zona a corpului. Enumeram cateva dintre ele: pneumatice cu pompa de presiune, cu spuma poliuretunica, cu gel, cu spuma vascoelastica cu / fara memorie, cu spuma vascoelastica si gel.

Zonele in care apar escarele

In fig.7 aveti proportia in care apar escarele pe corp. Zona cea mai favorizanta in aparitia escarelor este zona feselor, soldurilor, mijlocului, in aprox 50% din cazuri escarele apar in aceasta zona. Zona gambelor si calcaielor este o zona favorizanta cu aprox. 35% din cazuri

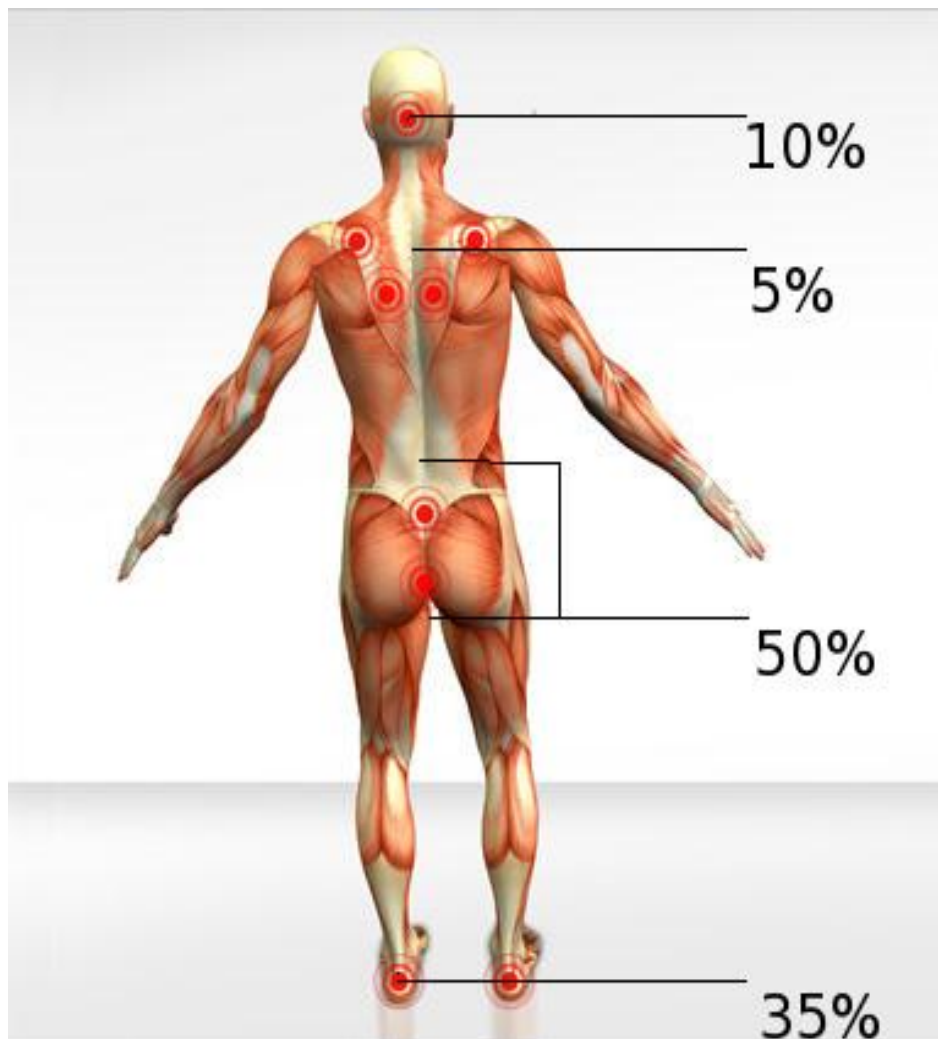

fig.6 regiunile cu aparitia frecventa a escarelor

Stadiilor escarelor de decubit

Mentionam ca indicatiile de tratare a escarelor de decubit au rol informativ, va rugam ca de la primele semne de aparitie a escarelor sa va adresati medicului dvs.

Escare decubit – stadiul I

Acest lucru poate apare dupa 2 ore de imobilitate si zonele de risc sunt regiunea sacrala, gambe, calcaie, umeri. Primele simptome - inrosirea pielii sau invinetirea, usoara durere.

Tratament

In primul rand trebuie redusa presiunea pe zona respectiva prin schimbarea pozitiei pacientului si / sau prin folosirea saltelelor sau pernelor antiescare. Daca integritatea pielii nu a fost afectata zona trebuie hidratata pentru a grabi vindecarea.

Daca pielea nu mai este intacta se poate folosi o zi sau doua un antiseptic pentru a preveni declansarea unei infectii. Portiunea de rana trebuie acoperita cu un pansament steril cu membrana semi-permeabila pentru a pastra rana curata. O astfel de rana bine ingrijita in principiu se vindeca intr-o saptamana

fig.7 escara stadiul I

Escare de decubit – stadiul II

Odata cu descompunerea stratului de piele, posibilitatea de aparitie a unei infectii este mare. Ranile deschise lasate fara supraveghere devin gazde ideala pentru bacterii. Deosebit de puternice sunt infectiile provocate cu infestarea bacteriilor din urina sau fecale, situatie ce apare obisnuit in ranile sacrale. Tesutul se ingalbeneste si dezvolta un crater ce agraveaza rana. Rana trebuie supravegheata si tratata imediat

Tratament

Ranile in etapa a 2-a sunt relativ curate. In faza incipienta principalul obiectiv este de a pastra rana curata si protejata. Dupa curatarea ranii aceasta se protejeaza cu un pansament steril.

Pe masura ce infectia se agraveaza ranile incep sa miroasa. In aceasta stadiu se folosesc diferite unguente antibacteriene (antiseptice) si pansamente tip Vacutex, care maresc actiunea capilara, grabind vindecarea. Pansamentele acestea trebuie inlocuite cand se constata umezirea lor. Rana trebuie curatata si monitorizata cel putin odata pe zi.

Trebuie utilizata o saltea sau o perna antiescare care sa reduca presiunea pe

zona afectata.

fig.8 escara stadiul II

Escare de decubit – stadiul III

Ranile din aceasta categorie sunt mult mai grave, tesutul subcutanat s-a erodat mult. Rana prezinta tesut mort, galben si tesut necrozat (culoare neagra, intarit). Acest tip de rana este grava, este o rana greu de curatat si de tratat. Aceste rani pot trece rapid in ulceratii de gradul IV si ca atare trebuie tratate rapid si agresiv

Tratament

Trebuie restabilit circuitul sanguin in zona afectata in timp ce rana trebuie curatata si pastrata curata. Rana trebuie curatata de tesutul mort, eliminarea tendintei de umezire. Se trateaza cu antiseptice, se panseaza. Toaletarea se va face cel putin odata pe zi. Daca pansamentul se umezeste trebuie schimbat. Tratamentul se efectueaza de cadrele medicale sub indrumarea medicului curant.

Se foloseste o saltea sau o perna antiescare pentru a reduce presiunea in zina afectata.

fig.9 escara gradul III

Escare de decubit – stadiul IV

In acest stadiu ranile sunt deosebit de periculoase, rana poate fi pana la os, cartilagiile fiind expuse. Ranile sunt foarte profunde, supureaza, sunt pline de tesut mort, galben, necrozat. Exista pericolul unei infectii deosebit de grave prin raspandirea in sange (septicemie). Este posibil decesul datorita infectiei.

Tratamentul

Tratamentul este complex, se desfasoara in unitati spitalicesti.

fig.10 escara gradul IV